Inleiding

Er zijn mensen die geloven de Bijbel van kaft tot kaft, dus ook alle getallen die erin staan, zoals de Bijbelvertalers deze hebben omgezet vanuit het Hebreeuws/Aramees in het Nederlands of in andere talen. Er was ooit iemand die het geloof in de Bijbel als volgt omschreef: Al zou er in de Bijbel staan dat Jona de grote vis opslokte, dan zou hij het ook geloven, in plaats dat er staat dat de grote vis Jona opslokte en later uitspuwde. Voor zulk soort gelovigen (?) is het beter om niet het wetenschappelijk onderzoek van taaldeskundigen te lezen, noch om deze brochure serieus te onderzoeken. Wij beweren niet dat men niet in de Bijbel dient te geloven als geinspireerd boek, aangezien een ieder daarin vrij is. Nee, wat wij stellen is, dat de vertalingen hier en daar mank gaan, en daardoor foutieve beelden scheppen bij de lezers. Men wil toch de waarheid weten, of niet? Welnu, men komt niet achter de waarheid door als een blinde af te gaan op wat de vertalers ervan meenden te moeten maken. Hiermee is eveneens niet gezegd dat de vertalers bewust foutieve vertalingen hebben ingevoerd. Dat is hier en daar soms wel mogelijk, maar in de meeste gevallen hebben zij naar eer en geweten de beste vertaling gegeven. Vertalen is moeilijk, aangezien men hierbij dikwijls een keus moet maken uit meerdere mogelijkheden. Evenmin willen wij beweren dat wij zulke uitnemende vertalers zijn die voor 100% hebben vastgesteld dat het zo en zo moet worden vertaald als enige juiste mogelijkheid. Nee, wij hebben ook veel vertalingen nagelezen en veel onderzoek verricht naar wat het beste of aannemelijkst blijkt te zijn. Wie echter meent dat wij ergens een onjuiste weergave van een vertaling hebben gedaan, zal ons een dienst doen daarop te wijzen. Wij hebben de waarheid lief, en geven ons gaarne gewonnen aan een aannemelijke betere vertaling of weergave dan de onze.

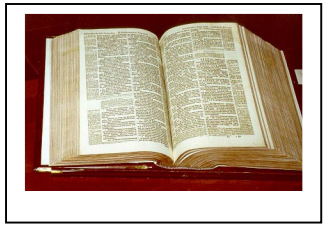

Vertalers vertalen algemeen vanuit hun religieus gedachtengoed. Dat kan men overduidelijk terugvinden in Bijbeluitgaven van bepaalde genootschappen of kerken. Vertalen blijft altijd een zoeken naar de meest juiste weergave van het oorspronkelijke. Het maakt het met Bijbelvertalen juist heel moeilijk, aangezien er gaan oorspronkelijke manuscripten meer zijn. Wat is nog is aan zogenaamde grondtekst is gekopieerd en mogelijk al gewijzigd.

Israëls volksgrootte

Sommigen menen dat er zo'n 3 tot 5 miljoen Israëlieten hebben deelgenomen aan de tocht uit Egypte door de Rode Zee. Wanneer wij deze grote aantallen mensen in verband brengen met andere bijbelgedeelten, staan we voor onoplosbare raadsels. In het Reformatorisch Dagblad van 16-11-2000 stond het artikel over dr. M.J. Paul uit Dirksland, die al veel studie heeft verricht aangaande het aantal Israëlieten, maar blijkbaar nog geen goede oplossing heeft.

Men kan zeggen: wat doet het er nu toe of het er 250.000 of 4 miljoen waren. Nee, zo mogen we toch niet met de Bijbel omgaan, omdat deze ons veel getallen doorgeeft en daaraan grote waarde hecht. Het is van belang dat wij van de geschiedenis -zeker de bijbelse geschiedenis- niet een onredelijke onwerkelijkheid maken, waarbij onze naïveteit als dekmantel moet dienen voor geloof en Bijbelgezag.

Num. 1:46 zegt dat het aantal mannen boven de 20 jaar (militairen) 603.550 was (althans volgens de meeste vertalingen). Aan de hand van deze gegevens kunnen wij een schatting maken, en als resultaat daarvan zouden er dan ongeveer 2 tot 5 miljoen

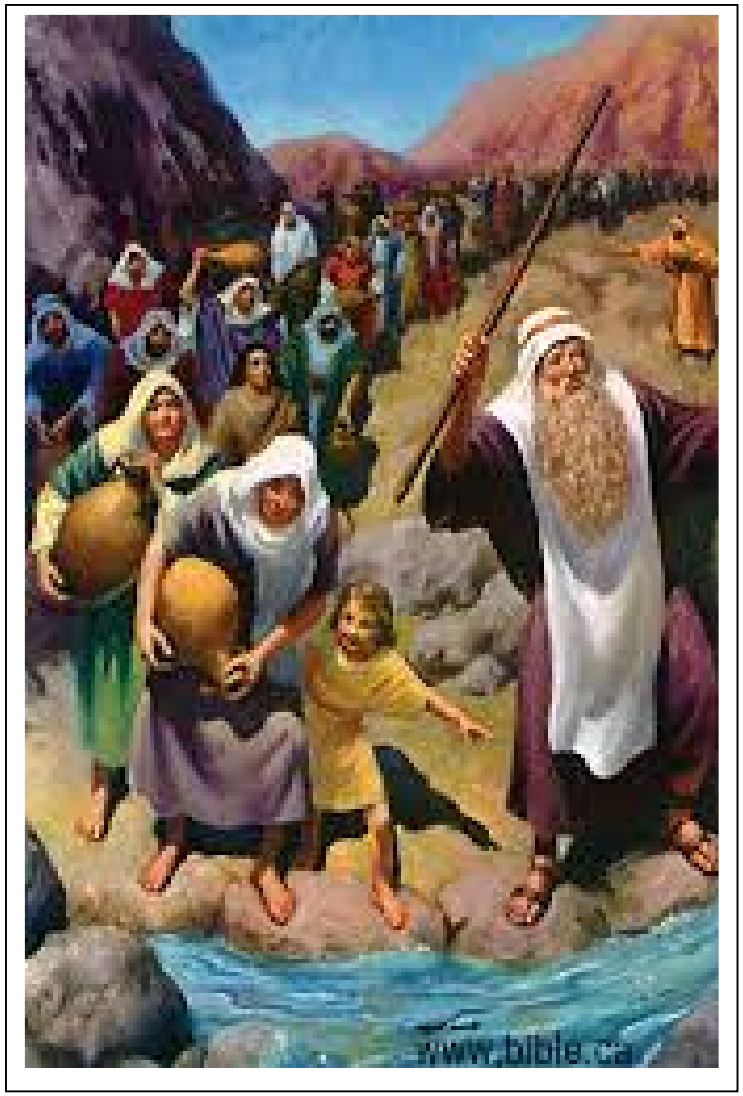

mensen zijn. Men bedenke eens hoe groot zo'n volksmassa is. Kanaän kan destijds nooit aan zo'n hoeveelheid mensen leefruimte

hebben verschaft. Momenteel wonen er ongeveer 6 miljoen mensen, en dankzij de grote en moderne irrigatiewerken en industrialisatie, de Duitse wiedergutmahung en Amerikaanse hulp hebben zij een redelijk bestaan. Het is verder onmogelijk dat een hoeveelheid van 2 tot 5 miljoen mensen in één nacht door de Schelfzee is getrokken. Het is onmogelijk dat Mozes alleen enige tijd rechter van zo'n menigte is geweest. Het is onmogelijk dat door twee trompetten die massa werd overschreeuwd. Het is onmogelijk dat het volk zich met hun beesten en tenten en verdere vracht zo vlug heeft verplaatst. De bijbel geeft aanwijzingen die strijdig zijn met zulke grote aantallen. Deut. 7:1-17. De volkeren die daar genoemd worden waren groter en machtiger, en met nadruk wordt hier gewezen

op het feit dat Israël een "klein" volk is. Archeologische gegevens wijzen erop dat er bij de intocht in Kanaän zo'n 250.000 inwoners in dat land hebben geleefd. Israël zou met een grote menigte van enkele miljoenen dit volk zonder enige moeite hebben verdreven, wat niet het geval is geweest. Ex. 23:29 zegt, dat Israël te klein was om in één jaar het volk en land te betreden, alsook Deut. 7:22. Num. 3:43 levert grote problemen op. Aan eerstgeborenen zouden er maar 22.273 zijn, wat betekent dat iedere eerstgeborene zeker meer dan 50 broers of zusters moet hebben gehad, om aan de 2 tot 5 miljoen te komen.

Waar zit de fout? Die zit in de foutieve vertaling van het woord éléf (duizend). De Statenvertaling heeft dat woord overal met "duizend" vertaald. Maar dit Hebreeuwse woord éléf heeft naast deze constante getalswaarde óók een variabele waarde. Oorspronkelijk betekend dit woord ook rund of os, ook wel kudde, en daarna familiegroep, "clan". Zo'n clan kon klein zijn, kleiner dan een stam. En als laatste kon het ook nog betekenen een militaire "vendel". De verklaring wordt nu al veel eenvoudiger wanneer we dergelijke dingen weten. Ruben heeft nl. geen 46.500 man, maar 46 familiegroepen en 500 strijdbare mannen. Dus 46 x plus 400. De optelsom in Numeri 1 levert dan 541 clans + 5550 man. Met deze gegevens schatten wij de volksgrootte op 22.000 tot 30.000 zielen. In Numeri zijn de honderdtallen (meá) verbonden door een voegwoord "en" aan de éléf. Men kan dit dan zo opvatten: 46 tenten of familiegroepen, samen 500 man (dienstplichtigen). De legersterkte was dan in totaal 5550 man, komend uit 541 familiegroepen. Bij de strijd tegen Ai werden volgens de vertalingen 3000 man ingezet, en vallen er 36. Dit is slechts 1% en hierdoor versmolt het hart van het volk als water. Hoe kan dat? Hier dienen dus geen 3000, maar 3 familiegroepen te worden geteld. Num.1 geeft de gemiddelde sterkte van zo'n groep, nl. 9 tot 11 man, soms iets meer. Dan zouden er ongeveer 40 man zijn uitgezonden tegen Ai. Wanneer er dan 36 vallen, ja dan is de slag inderdaad groot.

Lezen wij Richt. 18:11, daar staat dat de stam Dan 600 strijdbare mannen had, en geen 62.700 en 66.400 zoals in Num. 1 en 26. Deze 600 klopt ongeveer met onze telling en vertaling. Rekenkundig kan deze verklaring en vertaling worden toegelicht. Alle moeilijkheden zijn niet op te lossen, maar wel benaderen wij de zaak juister op deze wijze. Wanneer men 1.000 kleine schroefjes moet meten en sorteren; hun lengte varieert tussen de één en vijf cm. Dan krijgt men 1.000 eenheden, allen met verschillende lengten. Zet ze onder elkaar en dan heeft men er bv. 200 van 1 cm, 100 van 2 cm, 150 van 3 cm, 150 van 4 cm, 400 van 5 cm, totaal 1000 schroefjes.

Wanneer men opschrijft dat er van 1 cm 200 waren, van 2 cm 100, van 3 cm 140, van 4 cm 150 en van 4 cm 400, en men zet dit onder elkaar en met telt dat op, dan zou men komen tot de som van 1.200 + 2.100 + 3.150 + 4.150 + 5.400 = 16.000. Wanneer men niet zo nuchter is en ze optelt dan zouden er geen 1.000, maar 16.000 zijn, en dat verschilt nog al wat met de werkelijkheid. Om op die wijze op te tellen is niet de bedoeling van de Schrift.

Wanneer mensen oudtijds het volk gingen tellen, gaf de schrijver de uitslag en zie dat er in Ruben 46 familiegroepen waren, waarin 500 strijdbare mannen. Hij schreef dat als volgt op : Ruben 46 x 500. Wij moeten dan niet menen dat het de bedoeling van de teller is geweest dat wij die getallen reeksen maar zouden moeten optellen. Nee, hij bedoelde het anders, zoals wij getoond hebben met het voorbeeld van de schroefjes. Israëls volksgrootte is niet veel groter geweest dan 22.000 tot 30.000 zielen toen het uit Egypte toog, en

ook toen het Kanaän binnentrok. Nederland heeft ongeveer 33.000 km2, de Sinaï 25.000 km2. Vergelijk dan de miljoenen, hoe kan een volk van 4-5 miljoen 40 jaar in zo'n onherbergzaam oord leven en allen water drinken uit een gezamenlijke put, bron of bronnen? Een enkele keer is er een water-wonder, maar lang niet altijd. In het land Gosen kunnen wel zo'n 25.000 mensen geleefd hebben, maar onmogelijk 3 miljoen. Het Hebreeuwse alaf of éléf geeft de enige oplossing, bij een juiste vertaling.

Ruben 46 fam. 500
Simeon 59 fam. 300
Gad 45 fam. 650
Juda 74 fam. 600
Issaschar 54 fam. 400
Zebulon 57 fam. 400
Efraïm 40 fam. 500
Manasse 32 fam. 200
Benjamin 35 fam. 400
Dan 62 fam. 700
Aser 41 fam. 500
Naftali 53 fam. 400
Dat is totaal 598 fam. en 5.550 soldaten.

In Richt. 6:15 en 2 Sam. 19:17 ziet 1.000 ook niet op een getal, maar op een familiegroep. In 1 Kron. 7:40 telt Aser 2.600 tegen in de woestijn 41.500; dat verschilt nogal wat. Numeri 31:5 Alzo werden geleverd uit de duizenden (familie-clans) van Israël, duizend van elke stam, twaalf duizend toegerusten ten strijde. 1 Samuel 23:23 Daarom ziet toe, en verneemt naar alle schuilplaatsen, in de welke hij schuilt; komt dan weder tot mij met vast bescheid, zo zal ik met u lieden gaan; en het zal geschieden, zo hij in het land is, zo zal ik hem naspeuren onder alle duizenden (clans) van Juda. Micha 5;2 (5-1) En gij, Bethlehem Efratha! zijt gij klein om te wezen onder de duizenden (clans) van Juda?

Er is in deze teksten duidelijk sprake van "stammen"of "families", waardoor het woordje "duizenden" geen goed beeld meer geeft van

de werkelijkheid. (Vergelijk ook de Statenvertaling met de NBG- vertaling)

Een eenvoudige rekensom kan ons inzicht geven in de werkelijke situatie tijdens de uittocht. In Exodus 13:18 staat het volgende: "Maar God leidde het volk om, langs den weg van de woestijn der Schelfzee. De kinderen Israëls nu togen bij vijven uit Egypteland" (Statenvert.). Dus in rijen van vijf mensen naast elkaar. De lengte van zo'n stoet is te berekenen. Neem gemiddeld één meter tussenruimte of afstand van elkaar. Een aantal van 20.000 personen heeft, wanneer men in rijen van vijf naast elkaar loopt, met een tussenruimte en loopafstand van één meter, een totale lengte van 20.000 : 5 = 4000, maal één meter = 4 kilometer. Wanneer men met een snelheid van 5 km/h wandelde, dan heeft men er één uur over moeten doen om door de Rode Zee te trekken. Er waren ook ouden van dagen, kleine kinderen en veel vee, zodat de snelheid eerder twee á drie km/h zal zijn geweest. De lengte van het pad door de Rode Zee weten wij niet exact. In dat geval heeft men er een paar uur over gedaan om door te trekken naar de overkant. Er kunnen geen drie miljoen mensen in rijen van vijf nooit in één nacht door de zee zijn getrokken. 3.000.000 in rijen van vijf, dat is een stoet van 600.000 en een tussen afstand van 1 meter, is 600km, maal de snelheid van 2-3 km/h, dan zou de doortocht ongeveer 240 hebben geduurd, dat is 10 dagen en dan is er geen rekening gehouden met rusttijden, bagage en vee! Op sanitair gebied zou het een grote wanorde zijn geworden wanner 4 – 6 miljoen mensen ‘s morgens buiten

de legerplaats hun behoeften zouden moeten gaan doen, met alle gevaren van verontreiniging, virusverspreiding, etc. De mensen legerden zich rondom de Tabernakel en vormden de Legerplaats. Wanneer de mensen die het dichtst bij de Tabernakel vertoefden zih tot buiten de legerplaats moesten begeven om hun behoeften te doen, zouden ze uren hebben moeten lopen. Ze zouden hun behoeften niet hebben kunnen ophouden onderweg.

In Jezus Sirach hfdst. 46:8-10 wordt een getal van 600.000 genoemd.

9 En ten tijde van Mozes deed hij barmhartigheid, hij en Kaleb de zoon van Jefune, als zij de gemeente wederstonden, om het volk te verhinderen dat het niet zou zondigen en om de boze murmurering te stillen.
10 En deze twee zijn behouden geweest, van zeshonderdduizend te voet, om hen te brengen in het erfdeel, in het land dat van melk en honig vloeit.

P.F. van der Meer